

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ

Archiwum

ujowej

87-100 Toruń, ul.

22 186

e-mail: tapas@poczta.pl

0502736

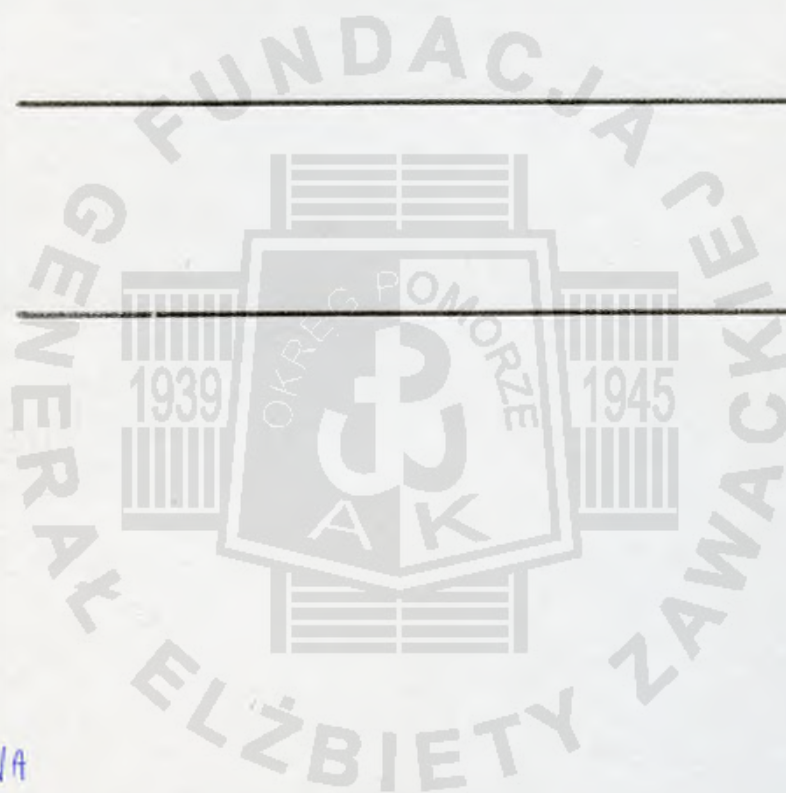
NIP 956 16 25 127 KRS 00000 41692

Nr r-ku 82 1090 1506 0000 0000 5002 0244

Założenie teści: 1999.

M. Groch

oprac. 2013 A. Rejzowski

adres: 55-200 OLEŚNICA

woj. dolnośląskie

rel.

for. brak

Harz.

LWP

CISZEK Helena

zam. URBAN

1405/WSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

1405/USK

LHP

I Armia

Ciszek Helena

20m. Urban

I./1. Relacja

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora ✓ 3 k, 5 s.

II. Materiały uzupełniające relację

III/1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III/2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III/4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r.

III/5. Inne .....

IV. Korespondencja ✓

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne : ✓ 4 k

VI. Fotografie

I/3

Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

- Ankieta personalna Heleny Urban z d. Ciszek wypełniona i podpisana własnoręcznie przez H. Urban 11. VIII 1989r. 2 k, 3 s. oryginał
- Karta informacyjna wydruk, wypełniona przez Helenę Urban, 1 k. 2 s. org.
- Wspomnienia własne rękopiśmienne sześcioletniej Heleny Ciszek zam. Urban, Korespondencja kierowana do Przewodniczącej Komendantek I i II AWP, Adeli Żurawskiej jako odpowiedź po otrzymaniu ankiety 23 VIII 1989r., 2 k, 4 s.
- Wspomnienia własne (liśc) rękopiśmienne, org. do Prezesa zainteresowanego losami Platerów, 1 k. 2 s.

ANKIETA PERSONALNA

1. Nazwisko i imię ..... Urban Helena .....
2. Imiona rodziców ..... Jan i Józefina .....
3. Nazwisko panieńskie ..... Ciskówna .....
4. Data i miejsce urodzenia ..... 27 XI 1923r. Lebrów
..... woj. i pow. Tarnopol .....
5. Aktualne miejsce zamieszkania ..... Rynek 15/1
..... ulica, nr domu, miejscowość
..... 55-200 Oława woj. Wrocław .....
6. Posiadany stopień wojskowy ..... st. sierżant sztabowy .....
7. Stan rodzinny /mężatka, panna, wdowa itp/ ..... mężatka .....
8. Wykształcenie - tytuł naukowy ..... technik handlu .....
9. Opisać przebieg służby wojskowej, datę powołania, datę zwolnienia,
zajmowane funkcje w czasie działań wojennych, pełne nazwy jednostek
wojskowych ..... 27.09.1943. zwolnienie 17.09.1945r.
..... Przydzielone do reńskiego brygady piechoty strzeleckiego
..... do ukończenia szkoły podoficerskiej w stopniu
..... kaprala d-ca drużyny 544 awans na plutonowego
..... listopad 1944r. Praca medyczna w szpitalu w Oławie
..... Praca jako siostra na posterku sanitarnym Nr 2 .....
10. Opisać pracę zawodową od 1939 do chwili obecnej, własne gospodarstwo,
zajmowane funkcje ..... 10.11.1940 Sybir Komi ASSR praca fizyczna
..... w Lesie 1942 w Złotachostan praca w kopalni i w Lesie
..... 1946 kieszonka w PGR w Olesnicy od 560 ref. do spraw
..... produkcji Gminne S-nie Olesnica i Oława do 1979r. ....
11. Podać funkcje w pracy społecznej po zwolnieniu z wojska do chwili
obecnej ..... Liga Kobiet i festen. w Złotachostan
..... Złotychostan Oława
..... Praca w kopalni do spraw fizycznych .....

12. Wymienić ważniejsze posiadane odznaczenia państwowe i wojskowe
*Medal Wyróżnienia i Honoru, Odznaka Grunwaldzka
Złoty Krzyż Zasługi, Za Zasługi w Ochronie Porządku
Publicznego i Trwałości Państwa, Złoty Krzyż Zasługi.*
13. Podać wysokość posiadanej emerytury-renty inwalidzkiej, renty
wyjątkowej *od 1984 r. 9700.*
14. Podać warunki mieszkaniowe, socjalno bytowe ilość izb *2*
dobre - same na własnym koszt zaległości
0.
15. Jeśli Koleżanka posiada ciekawe wydarzenia z okresu wojny w czasie
walk, z całego okresu powojennego do chwili obecnej, krótko opisać.
Można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety.
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
16. Czy Koleżanka pragnie wziąć udział w III Zlocie Platerówek, gdyby
był zorganizowany z okazji 40 lecia PKWN w czerwcu lub wrześniu
1984 r. *tak i latem kiedy jest ciepło*
17. Napisać inne uwagi warte uwzględnienia w planowanym wydawnictwie
albumowym o Platerówkach - można dołączyć oddzielną relację jako
załącznik do ankiety .....
18. Ilość dzieci, ich imiona, nazwiska, jakie posiadają zawody, co robią
zajmowane funkcje w zakładach pracy i instytucjach - można dołączyć
oddzielną relację do ankiety. ....
dzieci własnych nie mam, ale chowałam i
pomagałam dzieciom z sierocińca
.....
.....

U w a g a: do ankiety załączam zdjęcie jak do dowodu osobistego oraz
inne-razem .... szt.

Urban Helen
.....
podpis wypełniającego
ankietę

26. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska *Brak jakiejkolwiek zainteresowania się. Względnie administracyjnych i politycznych zdemobilizowanym żołnierzom. Inaczej utrata zdrowia i brak pomocy. Brak przygotowania zawodowego do pracy w okresie powojen.*
27. Czy była prześladowana przed wojną *nie*
28. Czy była represjonowana po wojnie *nie*
Proszę o utworzenie Związku Komandosów
29. Jakiej pomocy oczekuje od organizacji zbawidowskiej .....
Inaczej poproszenie o warunki materialnych. Pozyskanie inwalidztwa z tytułu utraty zdrowia w czasie pobytu na Syberii i w obozie. Kłopoty losów - ściśle utrzymam się od wielu lat
30. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególniejsze sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich zawody, wykształcenie, zajmowane stanowiska/
3 braci było w Armii Andersa 1 zginął i 2 zmarli. Bracia nie mieliam. Siostra nie wzięła inwalidztwa p.o. wyłączenie

Data *11.08.89.*

Urban Helena

/ podpis czytelny osoby
wypełniającej ankietę /

Uwaga: w razie potrzeby można uzupełniać dane na dodatkowych kartkach.

1405/WSK(+)

Sanitariuszka I/2/2

K A R T A I N F O R M A C Y J N A

12/22

1. Nazwisko i imię..... Włóbar Helena.....
2. Nazwisko rodowe ..... Łiszek.....
3. Imiona rodziców ..... Jan i Klementyna.....
4. Stan cywilny obecny ..... rozpętka.....
5. Czy powtórnie wychodziła za mąż - kiedy? podać nazwisko męża
..... nie.....
6. Data i miejsce urodzenia 27.11.1923 Cebrow
woj. Tarnopol.....
7. Pochodzenie społeczne /chłopskie, robotnicze, inteligenckie/
.....
8. Miejsce zamieszkania przed 1939 r. Cebrow woj.
Tarnopol.....
9. Czym zajmowała się przed 1939 r. /nauka, praca/ u
rodziców w gospodarstwie rolnym.....
10. Obecne miejsce zamieszkania /dokładny adres, ewent. telefon/
55-200 Dława, ul. Rynek 15/1
woj. Wołkow tel. 327-60.....
11. Wykształcenie Technik handlu.....
12. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ?
/wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu -
charakter pracy/ 10. luty 1940. Sylwia Komi
ASSR. Archangielsk. ul. 32. pracowała
w lesie przy wyrobku drewna.....
13. Moja droga do wojska /mobilizacja, zaciąg ochotniczy/
Kozach stan. Hojen Komat.....
14. Data rozpoczęcia służby wojskowej w LWP i data zdemobilizowania
27.10.1943... i zdemobilizowana 17.10.1945.....
15. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową
27.10.1943. zostalam przydzielona do Sam. Batalionu
Piechoty 8m. 8 Plak. od października 1944
po ukonczeniu kursu "Siostry Medycznych"
w Otwocku - pocie sanitarny Nr 2 "szpital"
w Łodzi.....
16. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku
dla chęć w sprawach kulinarnych i siostra
w szpitalu i na polu sanitarnym.....

17. Jakże przeszła przeszkolenie w wojsku /szkoły, kursy itp./
Szkoła podoficerska i Kursy Sił Str. Medycznych
18. W jakich bitwach brała udział /miejscowość, data, odniesione rany, kontuzje, kiedy, gdzie/
.....
19. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /
plutonowy ..... *st. sierżant sztabowy*
20. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne
Medal Męczeństwa Dobroci Gromadzi, Złoty Krzyż Zasługi, Order Kierownika i Oficerki, Order Bawarski, Order Publicznego
21. Praca po zdemobilizowaniu aż do chwili obecnej / zawód i stanowisko/
Kierownik w. majorka, vel. dosprawy produkcji P.S.
a/ zawodowa. *Kierownik w. majorka, vel. dosprawy produkcji P.S.*
b/ polityczna .....
c/ społeczna *Kierownik w. majorka, vel. dosprawy produkcji P.S.*
22. Przynależność do organizacji politycznych i społecznych
L.K. i Zbojów
23. Obecne źródło utrzymania /emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta wyjątkowa, renta rolna, renta specjalna, renta wdowia /uwzględnić grupy inwalidztwa/
.....
24. Obecny stan zdrowia .....
25. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzysta /lecznictwo rejonowe, przychodnia MON, przychodnia MSW, przychodnia kombatancka/
.....

Wspomnienia - listy Heleny Urban

1. do Adeli Żurawskiej
2. do Prezesa [Zarządu]

Droga Stolecianko!

Po otrzymaniu ankiety od Was nie miałam w pierwszej chwili czego do wypełnienia jej. Bo i komu to potrzebne, kogo obchodzi moje życie, praca?

Je pragnam się szczerze o tego nieprzynawalać się, że skłamałam w wyświe. Sama uścis jakże były opinie o nas. Je męps rozmawiać na te tematy tylko z tymi, kto to sam przeżył. Inni nie wierzą. Są tylko posłuchowani przez Niemców.

Sama parutylam sprawę o rentę „olhe Flakewietek” tych od 43 r. i napisałam sobie nieprzyjemności. Napisałam we seriościu że wsce, napis i glówn mam tylko nie uwolnić dzieci i nie słowić zostalam bez rodziny. Pracy nie podawać o której nigdy w życiu do nikogo się nie przynawalać; nikt o tym nie wiedział, że pracowałam na podziemie sanitarnym i byłam zwalczona i zawazna, że 5 razy waniłam i z waznych powodow mam 4 razy o tuciwany brucek. To widac i lekarz me. to mi się pracoć widzi oile on izole odemnie o dokumentow, świadkow. Jakich i o tego. Czy naprawde w tym wy padku chciała bym mieć dokumenty? Oby ich nigdy nie było.

Wolałbym zapomnieć o wszystkim.
Po wyjściu z Batalionu byłam zolana zupeł-
nie na sielce. Na kurwie w Otwocku "Sióstr
Medycznych" to nie tylko tam się same murałki
wesyc ale zrobiono ze mnie kamienolante-
kurwę. Bo ja jestem z Batalionu & tam jest
rygor & dyscyplina. A to były olśniewający &
pułki. Było ich około 80. Dobrze ich nie pa-
mieszam. Na pociggu byłam przydzielona sióstr
mimo że miały większą pracę fachową
ożemnie. Po zwolnieniu się z wyjazdu chcia-
łam pracować w szpitalu, w Jeleniej Górze
nie przyszło mi bo byłam w murmurze.
A nie wiedziałam że tam byli Akowcy.
Stałam kurwą ksigpowości wołnej, praco-
wałam w magazynie. Nikt się o mój los nie
mógł oświadczyć byłam z Hłomii
Komunistycznej. Bano się mnie. Nie
wiedziałam ani gospodarki, ani kamienicy
niczego. Nawet mebli, bo wadziła była
w Skosach stanie & ja sama i chore.
Miałam otaki nerek, nerwostwicy (wzrost)
Dopiero kiedy poznałam mojego męża i opo-
wiadałam mu mój los, on się ulitował
nademną, z łaski żył przy oboje nasem
do chrystiaj. Sam mi to mówi że tylko przez
łaskę nie zostawił mnie. Bo sam nie ani
żona ani matka. Czy mnie to nie
boli?

3) Obylne nie było Ci pisać, bo to znasz. 5
To tylko że zostaliśmy z całą redning
wypierani 10 lutego Moskwy i pracowaliśmy
w lesie. W Kasach, stornie reszta redning
zmobilizowała się do posili o Armii Armokte
3 braci i 2 szeregow. Dwójka do Tadasachstenu
i 2 typodniowa podroz wronami, głóg wny
i umierających z płochi wronie podniny -
opowie Ci Józef Punda. Tazobroszeng jej
że jej pracy w elewatorze, bo moje jeszcze
układać zbioru. A ja nie miałam co. A w
Tadasachstenu byłam najniższą podporzą
dką pozostałej redning. To jeszcze i mój wzięto
do wojska - bo był 42. 43 roku - daty obojęt-
nie nie papnikiem przymusowo podpisali-
my obywatelsko wszystkie. Za odmowę
zostaliśmy zomknici, ojeł NKWD po biło
no i faktem podpisaliśmy. W tym czasie
pomocnie zarabiali krewni i tyfus. Z mojej
redning prawie wszyscy chorowali ja z wny
na krewnych. Nie wytrzymywaliśmy.
I to ja Ci Holku mam jeszcze napisać?
o czym? Książkę z nowa more napisać
książkę o swoim losie a w kilku słowach
opowiedzieć się nie oke,
I oke tego proszę Ci oile mam możliwości
moje zalecenie, mi wisty wojennej
oke her wywołanie mię znów na komisję

Bo tej przykrości' lepiej mi zaoferować
to bardzo proszę. Chociażby ote sotyfe-
kacji mojego męża. Bo on jest po ułowie
i musi mi i co Ci ujęto doła. Że mam
53. tys. emerytury, 30 lat pracy sumiennej
i jeszcze muszę słuchać & co nam Pami z
Polską uwalenych, jeszcze moje dzieci będą
Pami przeklinac.

Proszę o ukonowanie związku. Wom bankowi
i niech się lepiej z nas nie śmieją i nie
dzwia z nas, bo wojna dawno się skoń-
czyła & Złotychowców przyległa. A przy-
młaje te same i pieniądze więcej, ochrona
bo Ci przypisani myśleli o sobie.

Przepraszam ze głębi i inny
uchylenie w posłaniu. Ale ja już
jestem stara i niemowa.

Z serdecznym pozdrowieniem
"Porteniwka" (Włocławek) Helene

Helene nie pisz do mnie więcej, nie te
tematy, wojska. Bo mój mąż jest
choć. Znajdującym z pracy w
Zem, dla Złotych.

Dzień Presesie!

Serdecznie obiszkuję Pomu że chce się Pom zająć
losem "Platerów" i napisać o nas dla potom-
nych a nawet dla obecnich żyjących.

Spotykam ludzi a co najprężniejszą zę i
wszędzie profesorów & D - bo tam nasza szkoła ma
spotkanie z młodzieżą - którzy o "Platerówkach"
nie wiele wiedzą.

Wizyta w sąsiedniej spoleśnieniu znie nas z komedii
filmowej "Pierwszopolite Babki". A zaufani
obserwatorzy" pytają jak to spolyśmy z oficerami.
Zobaczą z nas obywateli wojskowe. A ja ich

Proszę się nie obawiać, że po wojnie wiele z nas
nie przyszedło się że starych w wojsku.

To jest dla nas bardzo przydatne i dla tego
o nie nie zapominaliśmy się.

Proszę napisać prawdy o naszym batalionie,
Po przysięgu do wojska zostaliśmy skierowani do
szkół podoficerskiej. Przez 3 m-ce odbyliśmy obowiązkowe
muszenie, szkolenie, ćwiczenia, spanie w ciemnościach
myśleć się i podmywanie w zimnej wodzie.

A kiedy w końcu zamieszaliśmy, to realizację się
dość butkami i myśleliśmy się pływac - bo pod-
ficer musiał być przygotowany do wszelkich
warunków. Kiedy front szedł naprzód - my
wówczas i znów łuczynka koło Smoleńska
spanie na ziemi, ciastunko jedne obok drugiej
aby było ciepło a kiedy myśleliśmy się śniegiem
bo wody nie było. Ja d-aję Proszę i po dnu

alany na noc - bief na porę, okopywanie
się w sieniach itp. z ciekawymi, ciekawymi i w
pełnym wyniszczeniu. Potem marsz do Polki poprzez
Kowel, Rowne do Lublina. Służba wartownicza
w dzień i w noc i nocne podwoje były okropnie
wyczerpujące psychicznie. Ja pełniłam funkcję polof-
rowa wprowadzającego warty w kompanii lub patrol.
Nigdy nie zapomnę jak oświeczony stojąc w nocy na
wencie przy jakimś mofarynie jak mię prosiły
„plutonowe przychodzi do mnie jak najciszej w
nocy bo się boję”. Potem Trapa i ciele powstanie
własności. Potem kurs medyczny w Ofrocku i
pociąg sanitarny. Odkryto ciężko rannych z frontu
po ciekawej wopony na riosie. Nigdy nie zapomnę o
siniawie nie zapomnę tej peleny jak pniełam.
Powracali ludzie z obozów niemieckich. Kinyki po
nocach, uratki, guazy, stielanina, pociępi ok-
downe na buforach, oknach, szuflach niemieckie
z wózkami dzieci, starcami - marsz do Niemce
i znowu cała kompania Niemców maszerujących
do niewoli a w tym całym zpiełku jak wanny
Siostra Siostra - wady, boli, pomóż, pomoci
Pomóżtem słowo o - cy słacz - oświecyntki z was matek
nie będzie. Ale zapomnieliśmy powiedzieć że i ten z nas
nie będzie. Na moim przykładzie spełniło się co obet
foty. Pniełam się na Sybir, z wazy w Krasnostanie
chowanakom na Czerwony w wojsku już miałam ataki
nerek potem wazował 12. cy. Jestem po 4-tych operacjach.
Prosimy o powołanie Komisji lekarskiej do przebadania

1405/WSK

CISZEK Helena zam. URBAN

V Nazwiskowe karty informacyjne

4k.

01-946 Warszawa, ul. Marymoncka 137 m 102

Łucja Łopalewska-Rozumowa

1

1405/WSK

3SRR-LWP

URBAN: Helena
z d. Ciszakówna

Zróżła informacji:

Praca zbiorowa pod. red. E. Syzdek
Platerówki .Wyd. Ossolineum 1988r.
Wrocław str. 291.

I. Król./98
12/28

Urban Helena
z d. Ciszakówna

Me 96

1/3 T. 1405 LWP ZSRR
Ciszkówna Helena
zam. Urban

1496
1405 ZSRR LWP
Ciszkówna Helena

URBAN Helena z d. Ciszkówna — st. sierż. sztab. rez., ur. 1923 Cebrow woj. Tarnopol, zam. Oława woj. Wrocław. Sl. wojsk.: bkob, pociąg sanitarny nr 2 — pielęgniarzka. Zdemob. 1945. Praca zawod.: PGR Oleśnica — księgowa, GS „Sch” Oleśnica i Oława — ref. d/s produkcji. Dział. społ.: ZBoWiD — członek zarządu koła Oława, LK. Krzyż Kaw. OOP i in.

„Platenowski”

E Rak .08.96

CISZEK Helena

STRZEGOMSKIE ZAKŁADY
WYROBÓW PAPIEROWYCH
"UNIPAP" Spółka z o.o.
59-220 Legnica, Jaworzyńska 17/19

TECZKA DO AKT

SWW 1824-331

ZN-96/1

